

Gemeenteraad van 04.07.2025

Interpellatie van Mijnheer Cyril Savéant Vanséveren betreffende het standbeeld van Hergé op het de Theuxplein

Ik ben zo vrij om vandaag het woord te nemen om kort een kwestie te bespreken met betrekking tot de openbare ruimte en het lokale culturele erfgoed, meer specifiek over het de Theuxplein.

Zoals u weet, stond op dit plein jarenlang een borstbeeld van Hergé, een iconische figuur in de Belgische stripwereld. Dit kunstwerk droeg bij aan de eigenheid van het plein en de identiteit van de wijk. Zoals vele andere bewoners, heb ik echter gemerkt dat dit borstbeeld al geruime tijd geleden is weggenomen.

Ik zou graag weten wat er met het borstbeeld is gebeurd. Is het tijdelijk verplaatst voor restauratie of iets anders? Is het de bedoeling dat het op termijn terugkeert naar het plein?

En, meer algemeen, zou het denkbaar zijn om het plein de Theuxplein meer in de kijker te zetten, geïnspireerd door de wereld van Hergé? Bijvoorbeeld door aanvullende artistieke elementen zoals muurschilderingen of andere installaties die verband houden met zijn werk. Een dergelijk initiatief zou het plein aantrekkelijk kunne maken en tegelijkertijd een belangrijk element van onze culturele geschiedenis benadrukken.

Antwoord:

De heer Savéant:

Mijn vraag ging over het standbeeld, want gedurende een hele tijd was het niet meer aanwezig op het plein en er was weinig nieuws over. Maar vandaag is het terug. Ik was aanwezig bij de inhuldiging waar ook de schepenen aanwezig waren, dus de vraag is eigenlijk niet meer relevant. Mijn tweede vraag ging over het plein in zijn geheel om te weten of het mogelijk zou zijn om het beeld van Hergé wat meer in de kijker te zetten, bijvoorbeeld door muurschilderingen in het straatbeeld te integreren, enzovoort. Maar ook die vraag werd tijdens de inhuldiging door de heer du Bus behandeld, dus ik denk dat alles gezegd is.

De burgemeester:

Maar u heeft niet gezegd wat u vond van het borstbeeld en de manier waarop het beschermd is. Vond u het elegant, artistiek en voldoende beschermend?

Gemeenteraad van 04.07.2025

De heer Savéant:

Ik vind het zeer elegant. Het standbeeld is niet veel veranderd. De omlijsting is vrij mooi en het stenen borstbeeld is bijzonder mooi.

De burgemeester:

De heer du Bus heeft altijd veel interesse gehad in het de Theuxplein en in Hergé. Ik heb zelf de meest vooraanstaande vertegenwoordiger van de stichting Hergé ontmoet, met wie ik veel heb overlegd om duidelijk te maken dat de gemeente geen commerciële instelling is die zich verrijkt met de afbeelding van Hergé, de reproductie van zijn gezicht of het gebruik van zijn werken. U weet dat we in Etterbeek de bibliotheek Hergé hebben, dat we toestemming hebben om daar de raket te plaatsen en dat we ook met toestemming van de stichting verschillende afbeeldingen hebben gezandstraald op de ramen.

Ik had ook zijn toestemming gekregen, en ik denk dat de heer du Bus daarover sprak. Ik denk dat hij mij ook uitzonderlijk heeft verontschuldigd voor mijn afwezigheid die dag, wat niet voorzien was. Ik had met dezelfde persoon ook onderhandeld over hetzelfde systeem voor de ramen van enkele huizen rond het de Theuxplein, en ik denk dat dat is wat de heer du Bus heeft aangehaald. Maar hij mag gerust het woord opnieuw nemen.

De heer du Bus:

Inderdaad, er was een vertegenwoordiger van Tintinimagination aanwezig – dat is de nieuwe naam van het bedrijf Moulinsart.

We hadden contact gehad met de heer Rodwell? en andere vertegenwoordigers van Moulinsart om illustraties van Hergé te gebruiken op de blinde ramen van de apotheek. Destijds zijn we er niet uitgekomen, omdat al onze voorstellen werden afgewezen, zonder dat we goed begrepen waarom. De voorstellen van Moulinsart leken ons nogal vreemd en weerspiegelden uiteindelijk weinig van Hergés werk.

De vertegenwoordiger van Tintinimagination staat nu volledig open om het dossier opnieuw op te nemen. Alles hangt af van hoe ontvankelijk het bedrijf is voor het soort illustraties dat ze willen laten verschijnen op die vijf blinde ramen, die eigenlijk alleen maar één ding vragen en dat is om aangekleed te worden met Hergé-tekeningen. We nemen deze zomer opnieuw contact op met Tintinimagination en zullen zien hoe het verder evolueert.

De burgemeester:

Voor de volledigheid: de dienst Openbare Werken heeft een korte nota opgesteld over de beschermende stolp in gelaagd glas 44.4, inbraakwerend. Er zijn pogingen tot braak geweest die niet zijn gelukt, wat de kwaliteit en robuustheid van het geplaatste glas aantoont.

Men vraagt zich af wat er in het hoofd omgaat van mensen die papier onder of in de spleet van die beschermende stolp steken, om uiteindelijk het beeld van het geplaatste borstbeeld te beschadigen.

Er was dus sprake van vandalisme begin 2023, maar dat is mislukt. De stolp heeft 3.500 euro inclusief btw gekost. De firma die de opdracht kreeg, heeft de nieuwe stolp geplaatst en aangegeven dat volledige afsluiting uitgesloten was, omdat er dan risico op interne condensatie zou ontstaan, waardoor men niet meer zou kunnen zien wat er onder de stolp zit. En dat gaat in tegen onze bedoeling.

De dienst Openbare Werken heeft goed samengewerkt met de dienst Cultuur, en voor het overige heeft de heer du Bus het antwoord aangevuld. U heeft nog het woord als u dat wenst.

De heer Savéant:

Bedankt voor uw uitleg. Ik heb daar niets meer aan toe te voegen.

Gemeenteraad van 04.07.2025

Interpellation de Monsieur Pieterjan Vanden Boer concernant la Norme Verte 3-30-300

De voordelen van natuur zijn duidelijk: wie woont of werkt met zicht op groen is gezonder, gelukkiger en minder gestrest. Groen versterkt onze mentale en fysieke gezondheid, stimuleert sociale cohesie en maakt onze stad weerbaarder tegen hitte en wateroverlast. In een dichtbebouwde gemeente als Etterbeek is toegang tot kwalitatief groen dan ook geen luxe, maar een noodzaak.

In 2024 analyseerde Greenpeace de 100 meest bevolkte Belgische gemeenten op basis van de 3-30-300-groennorm van stedelijk bosbouwexpert Cecil Konijnendijk. De conclusie was hard: Etterbeek staat op plaats 91 van 101. Enkel Sint-Gillis scoort slechter in het Brussels Gewest. Enkel op het criterium “afstand tot een park” doen we het relatief goed, al zijn de meeste parken niet gelegen ons grondgebied. Op de twee andere criteria– zicht op bomen en 30% boomkruinbedekking – blijven we zwaar achter.

Het college heeft zich in elk geval geëngageerd in zijn beleidsdoelstellingen om honderden bomen aan te planten met het oog om meer biodiversiteit en klimaatveerkracht. Mijn vragen aan het college zijn daarom als volgt:

1. Is het college bereid om de 3-30-300-regel als beleidskader te gebruiken voor een eerlijker en effectiever vergroeningstraject?
2. Hoe zal het college prioritair inzetten op de aanplant van bomen in de minst groene, meest versteende straten van Etterbeek?
3. Kan het college toelichten hoe het plan van aanpak eruitziet om die doelstelling van honderden bomen te vertalen in gerichte acties in de minst groene wijken?

Antwoord:

De burgemeester:

Bedankt voor uw interpellatie. Ik zal enkele specifieke vragen uit uw interpellatie herhalen.

Is het college bereid om de 3-30-300-regel als beleidskader te gebruiken voor een eerlijker vergroeningstraject?

Deze vraag sluit aan bij de verkiezingscampagne van uw fractieleider, want ik herinner me dat dit tijdens een debat een belofte of engagement was dat zij wilde aangaan: dat elke inwoner van Etterbeek 3 bomen zou kunnen zien vanuit zijn raam binnen een straal van 60 meter.

De diensten hebben geantwoord dat we blijven inzetten op de vergroening van de openbare ruimte door het planten van bomen. In de afgelopen 15 jaar zijn er heel veel bomen geplant. We zitten

Gemeenteraad van 04.07.2025

momenteel aan 1850 bomen. Maar we zijn niet Oudergem of Sint-Pieters-Woluwe. Onze gemeente is bijzonder klein, ze is bijzonder dichtbevolkt en zeer verhard. Zowel in als onder de voetpaden en wegen bevinden zich helaas rioleringen, waterleidingen, gas-, elektriciteits- en telecomkabels.

Dat betekent dat we helaas niet overal bomen kunnen planten langs de weg of op de voetpaden.

We moeten ook rekening houden met het wortelstelsel van bomen. U hebt daar ook expertise in. We kiezen dus bomen met wortels die diep en bij voorkeur spiraalvormig groeien, en niet oppervlakkige wortels die alles omhoogduwen, zoals het geval was rond café Le Stop bovenaan de Kazernenlaan, of zoals nog steeds het geval is voor café Le Central op het Van Meyelplein, waar nog werken moeten gebeuren.

We moeten dus rekening houden met het wortelstelsel, met de ondergrondse infrastructuur, met het type bladeren. Want bladeren groeien en vallen en kunnen de straatkolken verstoppert. We denken dus aan bladeren die niet te groot zijn en zichzelf makkelijk afbreken. Ook de toegankelijkheid van gebouwen is belangrijk. De DBDMH (brandweer) stelt eisen zodat bomen het uitrollen van materiaal bij brand (zoals ladders of andere apparatuur) niet belemmeren.

Bij energierenovaties vormen bomen langs de weg een obstakel voor liften, verhuizers en werken.

Wat betreft onderhoudskosten: die hangen ook af van het type boom. We hebben de bomen op het Jourdanplein moeten verwijderen – het waren, als ik me niet vergis, platanen – omdat hun takken tegen de gevels sloegen en zelfs ramen braken. We denken dus ook goed na over de boomsoort langs wegen en gebouwen.

Tweede vraag: hoe zal het college prioritair inzetten op de aanplant van bomen in de minst groene, meest versteende straten van Etterbeek?

Zoals de afgelopen 15 jaar zal het college blijven inzetten op aanplantingsprojecten, zoals op de Frontlaan, Kapitein Joubertstraat, en de middenbermen die heraangelegd zijn, bijvoorbeeld op de Hansen-Soulielaan.

U hebt de heraanleg van de Pandhofstraat meegemaakt, die wij als een groot succes beschouwen. De bekende pizzabakker uit de buurt glimlacht sindsdien voortdurend, omdat het niet meer aanvoelt als Etterbeek, maar als een kleurrijke plek in een andere stad.

U hebt ook gezien dat we al lang bezig zijn met de ontharding van de bodem op specifieke manieren. Samen met mevrouw Joway hebben we kritiek moeten incasseren, bijvoorbeeld op het Rinsdelleplein, waar mensen klaagden dat ze vielen, hun hakken braken, of niet meer vlot konden wandelen.

Een boom is een levend wezen. Om zijn rol te vervullen (namelijk tegen hitte-eilanden, tegen vervuiling), moet hij onder goede omstandigheden geplant worden.

Gemeenteraad van 04.07.2025

We denken ook na over het al dan niet behouden van bloembakken en bloemenmanden in het kader van de klimaatverandering. U weet dat dit veel werk vraagt van onze medewerkers, veel water geven enzovoort. Persoonlijk vind ik dat bomen planten nuttiger is tegen de opwarming van het klimaat dan bloembakken behouden. Er loopt een studie hierover.

Het college heeft beslist om een boomfeest te organiseren, waarover we u later meer zullen vertellen. We willen ook de aanplanting van bomen door particulieren stimuleren. Want hoewel onze openbare ruimte zeer verhard is en de gemeente zeer dichtbevolkt, hebben we ook binnenruimten die we beschermen. Die binnenruimten kunnen net zo goed dienen als publieke ruimtes om bomen te planten die helpen tegen de klimaatopwarming.

Ik heb geprobeerd u zo goed mogelijk te antwoorden, en wil nog toevoegen dat de rangschikking van Etterbeek op de 91e plaats van 101 geanalyseerde gemeenten uiteraard niet objectief is. Het is natuurlijk absurd om Etterbeek te vergelijken met Chaumont-Gistoux of Bièvre. Het is belachelijk. We zijn een zeer kleine, volledig verstedelijkte gemeente. Dat een landelijke gemeente zoals Gembloux dezelfde score zou krijgen als Etterbeek, maakt mij juist trots op Etterbeek.

Want landelijke gemeenten vergelijken met een extreem stedelijke gemeente zoals de onze is belachelijk. Het slaat nergens op. Ik wil best vergelijken, maar dan met eenzelfde grondgebied, eenzelfde inrichting, eenzelfde aantal inwoners. Dan kunnen we praten. Dus die 91e plaats is niet echt, want ze betekent niets.

Als we appels met peren vergelijken, krijgen we inderdaad vreemde resultaten.

De burgemeester:

Wat u zegt klopt. U weet dat we jaren geleden, op initiatief van een gemeenteraadslid dat dit ook beroepsmatig doet, zijn gestart met het planten van klimplanten aan de gevels van gebouwen.

Dat doen we met de nodige voorzorgen, want volgens het reglement moet de gemeente het voetpad openen, na controle van de ondergrondse leidingen, en zorgen dat er voldoende aarde is voor een succesvolle aanplanting.

Dat heeft positieve maar ook negatieve resultaten opgeleverd, want het vraagt uiteraard onderhoud, water geven, zorg. Sommigen vroegen om een grote oranje buis of een soortgelijk systeem met aarde en potgrond, maar we hebben vastgesteld dat wat er geplant werd, is gestorven door gebrek aan zorg en onderhoud.

De waarheid ligt altijd ergens in het midden. Er zijn mensen die vragen en dan doen, en anderen die vragen en dan niets doen. Maar de inspanning zal worden voortgezet, en het klopt dat er altijd communicatie nodig is.

Gemeenteraad van 04.07.2025

Het probleem is dat sommige mensen alles weten, anderen niets, sommigen lezen alles, anderen niets. Maar we moeten optimistisch blijven. Wij zijn dus zeer voorstander van het planten van blauweregen of andere projecten om gevels te vergroenen. We blijven inspanningen leveren. De initiatieven bestaan al jaren, zijn behouden en zullen blijven bestaan.

We wilden gewoon de fysieke beperkingen herhalen die maken dat we het helaas niet overal kunnen doen, maar we doen het wel. We hebben het bijvoorbeeld gedaan in de Lacomblélaan, als reactie op het Nederlandstalige atheneum dat een groot aantal bomen op zijn terrein heeft gekapt.

Het waren zeer grote bomen die in anderhalve dag zijn vernietigd.

We hebben toen het initiatief genomen om nieuwe bomen te planten, die vandaag al mooie bomen zijn, omdat we de moeite hebben genomen om ze groot te plaatsen. We hebben parkeerplaatsen geschrapt, alles zorgvuldig opgemeten zodat er maximaal ruimte overbleef tussen de boomvakken. Dat is echt iets wat we blijven doen.

We moeten ook weerstand overwinnen van sommige bewoners. Wanneer we voorstellen om bomen te planten in volledig verharde straten in het lagere deel van de gemeente, is er weerstand: men wil wel bomen, maar niet voor de eigen deur.

Dat is altijd hetzelfde, we blijven doorgaan. Dank voor uw tussenkomst.

